

JAINKOAREN ARAGIZTATZIA.

Utrum conveniens sit Deum incarnari.

Obedun ote zen Jaungoikoa aragiztatzia.

Jaungoikoak egin dituen gauza guzietan ez da andiagokorik, ez ezin erranagokorik, nola bere gizon egitea. Eta nerekin batian adiskidea, ezagutuko duzu, asmu andia dela San Tomasena, erraten duenian, Jaungoikoa gizon egitea dela, aren ezneurritasunak egin-zezaken gauzik andiena, eh ortarakotz bertze guziak eginak bezala direla. Izarrak, iduzkia, illargia, eta zero argi guziak, gauza beraren ondotik dabilta, eta jakintsunek diote, oraindik ez ditekela erran zoin den gauza bakar ura zeinen ingurutan bertze guziak beidabilta. Bainan fedearen ikusteaz guk, badakigu gauza guziak, presuna batentzat eginak izan direla, eta guziek presuna edo izape andi ari gorte egin bear dutela.

Ikusten ditutzun zero argi dirdirant guziak izape andiaren burua edertzeko eginak izan dire. Eta zero mortuetan dabilzan mundu guziak, aren ondotik zoin leenka doazi, nor izanen den ekietarik aren ikusteko doatsutasuna izanen duenik.

Eta aingeruak, zero izarrak bainon geiagokoak baster guzietan barriatzen dire, aren izena kantatzeko eta omentzeko.

Eta munduko edertasun guziak, izape andiaren begiak pozkariatzeko eginak izan dire.

Eta azkenekotz, Gizona Jaungoikoaren eskutik izape andiaren iduri bat bezala, ateratu da. *Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram.* Eta aren gorputza eta arima izape andiaren egiteko Jainkoaren eskuak moldatuak izan dire.

Eta izape andi ura, zu zare Jainko Itza edo Berboa, zu egun aue-

tan etortzekoa, zu nere eskuetan goiz guzietz aldare gainean egiten tutena. Zu itz batzuez pizten dutena, Adam egin zinduen bezala. Ez dezaket geiago erran; itza galzen du nere miak, asmu guziak nere burutik ies egiten dute, Itz eta Berbo Jainkotiarra, zure antzinean. Eta ez dezaket bertzetik erran, ezen gauza ori andiegia eta ederregia dela, zuk ez egiña izateko.

Orain, orain aditzen dut zertako Jaungoikoa, gizona egin baino leen, isilik, asmu andietan gelditu zen apur bat. Bertze gauz guzientzat itz bat aski du, nai bat aski du: bainan gizonaren egiteko, arrastatzen da, lurra artzen du, eta bere eskuez lanari lotzen da, eta gizon bat, bere gauzarik ederrena egiten du, erraten duelarik «egin dezagun gizona gure iduria, eta itchura.» *Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram*. Eta gizona egin ondoan aski egin duela zaio, eta bere obra nausiari, gochoki begira gelditurik, erraten du, au da ongi egiña.

Iduritzen zitzaion leen gizona egitean eta ikustean, bigarren Adama, bere seme gizondua egiten zuela eta ikusten zuela. Ortarakotz egiazki gizona, Jainkoaren azken obra, eta andiena izan da: zeren gauza guziak bere beitan gizonak biltzen beittitu. San Basiliok deitzen zuen gizona mundu tiki bat. Eta San Tomasek itz eiek adiarazteko erraten du: «Nola gizon andi batek, bere bi ziaren akabantzan, gauza batian, berak egin dituen guziak nai baititu bildu, bore azken gauza eta ederren batian, ala Jaungoikoak, munduko gauza guziak eta zerukoak gizona beitan bildu ditu: ezen zeruko eta lurreko gauza guziak, dire edo gorputz gabekoak, izpirituak, edo gorputzarekin eta adimenduarekin edo gorputzarekin adimendurik gabe, sentikorrak bakarrik, nola aberiak; edo gorputz adimendu eta sentimendu gabekoak, bainan anditze eta zabaltzedunak, nola soro landare guziak, arbolak eta loriak, edo gorputz choillak, ez adimendu, ez sentimendu, ez zabaltzedunak, bizirik batere ez dutenak, nola arriak, burdinak, lurrak. Ek guzietan biltzen dire, Jainkoak egin guziak, eta gizonak bere beitan, ek guziak biltzen ditu. Gizona egiaz, aingeru da bere arimaz, abere da bere sentikorraz, landare da bere anditziaz eta zabaltziaz, arri eta lur da ezurrez, eta bere gorputzaz. Ortarakotz Jainkoak gizon egitean, beretu ditu, gauza guziak eta berekin bere Jaungoikotasunearaño alchatu ditu. Naiz asmu ori andia izan, eta Jainkoaren arabera, San Tomas andiak, bere adiaramenduari eskatzen du, ea obedun ote zen Jaungoikoa gizon egitea. *Utrum conveniens sit Deum incarnari*. San Tomasen adiaramenduaren bi dapuruak edo aste leenak dire, Leemichikotik: Zenbatenaz geiago gauza batek Jaungoikaren ongi.

tasunak erakusteat emanen ditu, anbatenez geiago obedun eta bearra gauza ura izanen da: zeren guztiak Jainkoaren ongitasunak asgitzeko eginak izan dire.

Bigarren dapurua edo aste leena da: Jaungoikoa beraz oso ona dela, eta giza onak bere burua ematea beizik ez duela asmatzen. *Bonum sui diffusibile*, diote egitzalleek edo Filosofoek. Baina leemichiko dapurua artzen dut bakarrik, eta adiarazmendu au egitea dut.

Geiago giza batek Jaungoikoaren ongitasunak argituko ditu, eta geiago ere giza ura obedun eta bearra izanen da.

Baina Jainko gizon egitea, aren ongitasunen argitze andi eta ederra da.

Beaz Jainko gizon egitea da, gauzarik obedunena.

HARISPE, *apeza*.

(Aurrandetuko da).

